

Vodič za građane za 2023. godinu

Poštovani stanovnici,

predstavljamo Vam *Vodič za građane* za 2023. godinu. U njemu je prikazano na koji način Općina Dugopolje prikuplja i investira sredstva. Kako bismo Vam omogućili uvid u rad naše Općine i učinili je što transparentnijom nastavljamo s projektom koji se nalazi na Internet stranici www.proracun.hr te na našoj službenoj stranici www.dugopolje.hr.

Kako bismo poboljšali kvalitetu života naših stanovnika, imamo u planu ulaganja u komunalnu infrastrukturu kao što su održavanje, nerazvrstanih cesta, zelenih površina, održavanje groblja i čistoće javnih površina, uređenje zelenih površina uz ceste, uređenje i proširenje puta do odmorišta Plitača, izgradnja Dugopoljske ulice, izgradnja objekata javne rasvjete, izgradnja sekundarne vodovodne mreže, izgradnja zelene tržnice, rekonstrukcija Stepinčeve ulice i Ulice 114. brigade te uređenje poslovnih zona Podi, Podi Zapad, Bani , Bani Sjever i Krč.

Smatramo kako je ulaganje u odgoj i obrazovanje djece i mladih najisplativije ulaganje zato želimo olakšati njihov put obrazovanja kroz razne pomoći poput dodjela stipendija učenicima i studentima, sufinanciranje prehrane i osiguranja učenika, nabava opreme i radnih materijala za učenike osnovne škole. Nastavljamo i sa rekonstrukcijom i dogradnjom osnovne škole. Kako bi učinili našu djecu sretnom i pružili im što ugodniji boravak i prostor u kojem se će zabavljati i učiti, odlučili smo dio odvojiti na opremanje dječjeg vrtića Dugopolje, dogradnja starog dječjeg vrtića te izgradnja, uređenje i opremanje dječjih igrališta. Izgrađen je i otvoren novi vrtić kojim je kompletna usluga predškolskog odgoja podignuta na najvišu moguću razinu.

Projektom „Pijat dobrote“ osigurati ćemo socijalnu kuhinju za sve stanovnike Općine, za sve one koji su sami, koji ne mogu sebi kuhati, a isto tako opskrbit ćemo Osnovnu školu marendama za učenike i djecu u dječjem vrtiću. Tim projektom podići ćemo kvalitetu brige za starije i nemoćne.

Nastavljamo i s projektom „Zaželi-prilika za rad“ u kojem su se osigurala radna mjesta za skupinu teže zapošljivih žena koje pružaju usluge pomoći u kući za osobe u nepovoljnom položaju.

Također, želimo potaknuti demografski rast, stoga smo osigurali naknade za roditelje novorođene djece. Iz tog razloga osigurali smo sredstva za isplatu naknade roditeljima za rođenje prvog djeteta u iznosu od 3.000,00 kuna, drugog djeteta 5.000,00, trećeg djeteta 8.000,00 kuna, za četvrto 10.000,00 kuna te za svako sljedeće novorođeno dijete iznos se povećava za 2.000,00 kuna.

Obiteljima i kućanstvima slabijeg imovinskog stanja osigurali smo isplatu jednokratnih novčanih pomoći, pomoći za troškove stanovanja i jednokratne pomoći za ogrjev.

Cilj nam je poticanje bavljenje sportom i sportskim aktivnostima, zato osiguravamo potrebna sredstva za proširenje ponude sportskog sadržaja i unaprjeđenje potrebne infrastrukture. Stoga smo dio novca izdvojili smo za Za projekt SPORT HUB - centar sportske edukacije i aktivnog življenja.

Kako bi održali turizam i privlačili turiste u našu Općinu, nastavljamo sa ulaganjem u uređenje objekta HP Kotlenice. U sklopu EU projekta “Skriveni habitati”, napravljeno je nekoliko atraktivnih interpretacijskih staza- Mali put Dugopolje, u kojeg ulažemo da se uredi.

Bitan segment svakog kraja je njegova povijest i kultura koja ga čini posebnim i jedinstvenim, stoga je nastojimo očuvati i njegovati te udrugama koje djeluju na području naše Općine dajemo donacije kako bi ih podržavali i pomogli u predstavljaju i prikazivanju svega najboljeg iz našeg kraja.

Dragi stanovnici izdvojili smo dio projekata koje želimo realizirati u 2023. godini. Ukoliko mislite kako nam je još nešto potrebno kako bismo poboljšali našu Općinu molimo da nam predložite.

Prijedloge, sugestije i komentare možete ostavljati do 15.12.2022. godine kada ćemo sve zaprimljene komentare obraditi, na njih odgovoriti te prijedlog proračuna s prihvaćenim primjedbama predstaviti i predložiti na sjednici Općinskog vijeća.

Savjetovanje Prijedloga Proračuna Općine Dugopolje za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu možete pronaći [OVDJE](#).

Vaš načelnik!

Na osnovi članka 42. Zakona o proračunu (Narodne novine broj 144/21), predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezno je do kraja tekuće godine donijeti proračun za iduću proračunsku godinu i projekcije proračuna za sljedeće dvije proračunske godine.

Navedenim aktom omogućava se financiranje poslova, funkcija i programa koje izvršavaju upravna tijela, a radi ostvarivanja javnih potreba i prava građana, koji se temeljem posebnih zakona i drugih na zakonu zasnovanih propisa financiraju iz javnih prihoda, odnosno iz proračuna općine. Pri sastavljanju prijedloga planskih dokumenata primjenjuje se zakonom propisana metodologija glede sadržaja proračuna, programskog planiranja, proračunskih klasifikacija i drugo.

U slučaju da predstavničko tijelo ne donese proračun prije početka proračunske godine, privremeno se, na osnovi odluke o privremenom financiranju, nastavlja financiranje poslova, funkcija i programa u visini koja je neophodna za njihov daljnji rad.

Sukladno Zakonu o proračunu a na temelju Smjernica Smjernice ekonomske i fiskalne politike i Programa konvergencije Republike Hrvatske za razdoblje 2023. - 2025., Ministarstvo financija je sastavilo Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2023. - 2025. te iste dostavila županijama, gradovima i općinama.

Plan proračuna Općine Dugopolje za razdoblje od 2023. do 2025. godine sastavljen je sukladno odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (NN 26/10, 120/13 i NN 1/20), Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN 124/14, 115/15, 87/16, 3/18 i 126/19) te donesenim Smjernicama Vlade RH.

Prijedlog financijskog plana proračuna za razdoblje 2023. - 2025. u skladu s odredbama Zakona o proračunu sadrži:

- ◆ procjene prihoda i primitaka iskazane po vrstama za razdoblje 2023. - 2025.,
- ◆ plan rashoda i izdataka za razdoblje 2023. - 2025., razvrstane prema proračunskim klasifikacijama i
- ◆ obrazloženje prijedloga financijskog plana.

Proračunske klasifikacije iz Pravilnika proračunskih klasifikacija čine okvir kojim se iskazuju i sustavno prate prihodi i primici te rashodi i izdaci po nositelju, cilju, namjeni, vrsti, lokaciji i izvoru financiranja. Proračuni i proračunski korisnici dužni su u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika.

Proračunske klasifikacije iz Pravilnika o proračunskim klasifikacijama su sljedeće:

- ◆ **Organizacijska** klasifikacija sadrži povezane i međusobno usklađene (hijerarhijski i s obzirom na odnose prava i odgovornosti) cjeline proračuna i proračunskih korisnika koje odgovarajućim materijalnim sredstvima ostvaruju postavljene ciljeve.
- ◆ **Programska** klasifikacija sadrži rashode i izdatke iskazane kroz aktivnosti i projekte, koji su povezani u programe temeljem zajedničkih ciljeva.
- ◆ **Funkcijska** klasifikacija sadrži rashode razvrstane prema njihovoj namjeni.
- ◆ **Ekonomska** klasifikacija sadrži prihode i primitke po prirodnim vrstama te rashode i izdatke prema njihovoj ekonomskoj namjeni.
- ◆ **Lokacijska** klasifikacija sadrži rashode i izdatke razvrstane za Republiku Hrvatsku i za inozemstvo.
- ◆ **Izvori** financiranja sadrže prihode i primitke iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i namjene.

i kao takve primijenjene su u izradi Plana Proračuna općine Dugopolje za 2023. godinu, te projekcije proračuna za 2023. i 2024. godinu.

Općinsko vijeće donosi proračun za proračunsku godinu s projekcijama za sljedeće dvije godine i to na propisanoj razini ekonomske klasifikacije, odnosno na razini podskupine - trećoj razini za proračun, odnosno drugoj razini za projekcije.

Usvajanje proračuna na višoj razini jedan je od ključnih mehanizama koji omogućuje određenu fleksibilnost u njegovom izvršavanju.

Proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela.

Posebni dio Proračuna sastoji se od rashoda i izdataka raspoređenih po programima (aktivnostima i projektima) unutar razdjela, glava i proračunskih korisnika, definiranih u skladu s organizacijskom klasifikacijom Proračuna. *S toga su sve aktivnosti i projekti raspoređeni u odnosu na programe odnosno funkcije kojima pripadaju.*

Prilikom planiranja prihoda uzeta je u obzir realizacija istih u 2023. godini te procjena njihovog kretanja u narednom razdoblju uz uvažavanje gospodarskih i društvenih specifičnosti na lokalnoj razini. S obzirom na niz nepoznanica o mogućim kretanjima na državnoj razini u odnosu na ekonomsku i fiskalnu politiku nove Vlade Republike Hrvatske, procjena prihoda za ovo plansko razdoblje od 2023. do 2024. godine temeljila se isključivo na postojećim propisima uz uvažavanje Uputa Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2023.– 2024. godine.

1. PRIHODI I PRIMICI PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Ekonomska klasifikacija prikaz je prihoda i primitaka po prirodnim vrstama te rashoda i izdataka prema ekonomskoj namjeni kojoj služe.

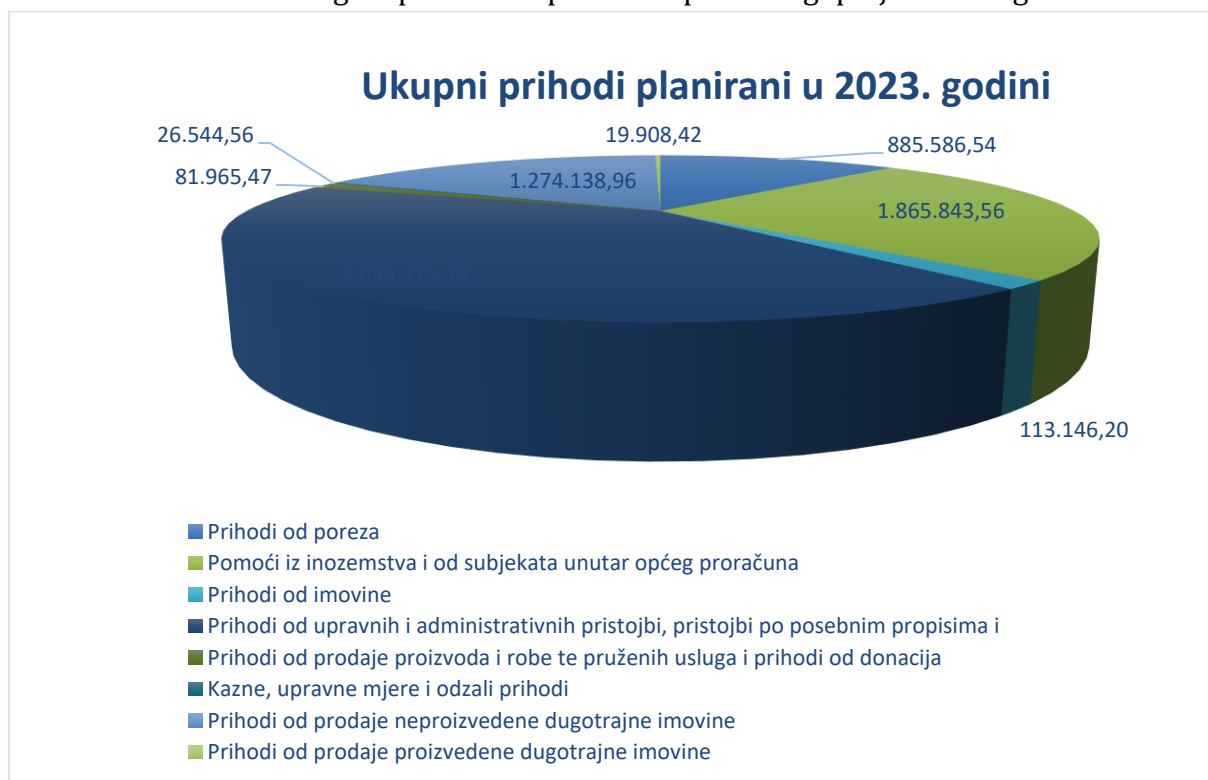
Računi ekonomske klasifikacije razvrstani su u razrede, skupine, podskupine, odjeljke i osnovne račune, a za dodatne potrebe mogu se otvarati analitički računi.

Proračun Općine Dugopolje za 2023. godinu predlaže se u iznosu od 7.330.238,85 EUR i to kako slijedi:

- ◆ 6.036.191,47 EUR prihoda poslovanja
- ◆ 1.334.660,56 EUR prihoda od prodaje nefinancijske imovine

U nastavku dan je detaljni grafički prikaz planiranih prihoda i primitaka u trogodišnjem razdoblju

Grafikon 1. Pregled planiranih prihoda Općine Dugopolje u 2023.godini

Izvor: JUO Općine Dugopolje

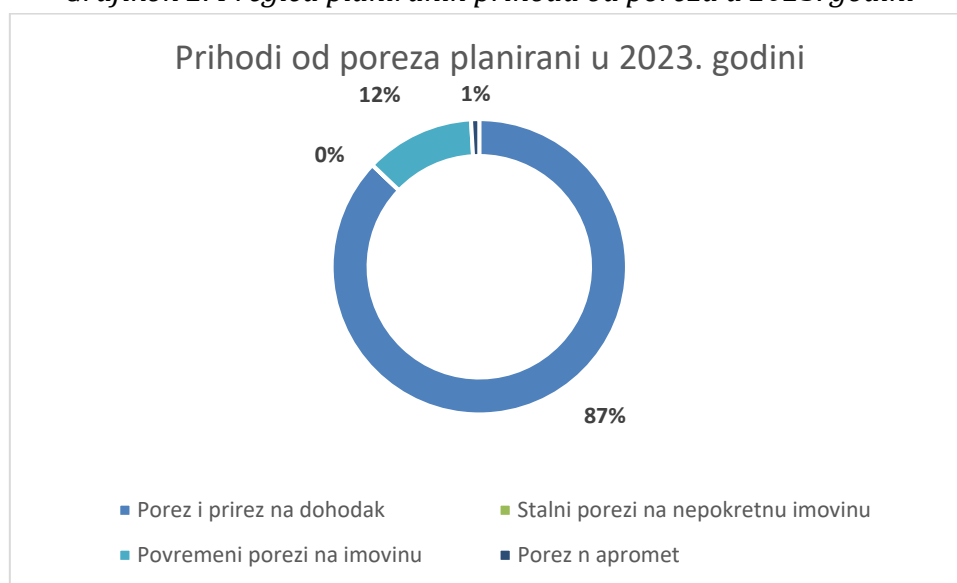
2. PRIHODI

2.1. *Prihodi od poreza*

Prihodi od poreza obuhvaćaju porez na dohodak od nesamostalnoga rada (porez na plaće zaposlenih osoba sa prebivalištem na području Općine Dugopolje, porez na dohodak od samostalnih djelatnosti (obrta), porez na dohodak od imovine, udjela u dobiti i sl.). Osim navedenih poreza sukladno Odluci o općinskim porezima (Službeni vjesnik 6/17, 9/17 i 3/20) u tu skupinu proračunskih prihoda spadaju i porez na nekretnine, porez na potrošnju te porez na kuće za odmor.

U 2023. godini porezni prihodi planiraju se u iznosu od 885.586,54 EUR, predstavljaju 12,08 % planiranih ukupnih prihoda. Najveći udio u prihodima poslovanja predstavljaju prihodi od *Poreza i prireza na dohodak*.

Grafikon 2. Pregled planiranih prihoda od poreza u 2023. godini

Izvor: JUO Općine Dugopolje

2.2. *Prihodi od pomoći*

U 2023. godini Općina Dugopolje planira uprihodovati 1.865.843,56 EUR prihoda od pomoći od subjekata unutar općeg proračuna. Odnosi se na prihode čija je namjena unaprijed ugovorom definirana, odnosno moraju se utrošiti sukladno ugovorom definiranoj investiciji. Najveći udio navedenih prihoda odnosi se na projekte financirane putem nacionalnih i nadnacionalnih programa („Pijat dobrote“, „Zaželi“, potporna institucija, izgradnje starog dječjeg vrtića, tržnica, i dr.)

2.3. Prihodi od imovine

Prihodi od imovine kao sljedeća podskupina prihoda poslovanja planirani su u 2023. godini u iznosu od 113.146,20 EUR.

Prihodi od imovine obuhvaćaju Prihode od financijske i Prihode od nefinancijske imovine. Prihodi od financijske imovine jesu: kamate (po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju, zatezne kamate).

Najveći udio u prihodima od imovine u proračunu Općine Dugopolje planirani su kroz Prihode od nefinancijske imovine u iznosu od 46.718,43 EUR.

2.4. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada planirani su u iznosu od 3.063.375,14 EUR. Najveći udio prihoda odnosi se na Prihode od komunalnih naknada, i to u iznosu od 2.172.672,37 EUR što čini 29,63 % ukupnih prihoda Općine. Namjena navedenih prihoda definirana je zakonom i pripadajućim pod zakonskim aktima.

2.5. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija, te kazne upravne mjere i ostali prihodi

Prihodi od prodaje materijalne imovine u 2023. godini planiraju se u iznosu od 81.695,47 EUR, dok prihodi od kazne i upravne mjere planiraju se u iznosu od 26.544,56 EUR.

2.6. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine planiraju se u iznosu od 1.334.660,56 EUR, a odnose se na:

- ◆ Prihode od prodaje materijalne imovine-prirodnih bogatstava 1.314.752,14 EUR
- ◆ Prihodi od prodaje građevinskih objekata 19.908,42 EUR

Pod prihodima od prodaje građevinskih objekata podrazumijeva se prodaja i naplata prava korištenja obiteljskih grobnica.

3. RASHODI I IZDACI PRORAČUNA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

3.1. Rashodi i izdaci proračuna po ekonomskoj klasifikaciji

Sukladno planiranim prihodima tekuće godine, planirani su i rashodi u ukupnom iznosu od 7.330.238,85 EUR, te je izvršena raspodjela sredstava u proračunu na rashode poslovanja (skupina 3) u iznosu od 4.056.055,92 EUR, na rashode za nabavu nefinancijske imovine (skupina 4) u iznosu od 2.789.479,20 EUR te na izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 525.316,91 EUR (Otplata kredita ugovorena je mjesečno prema *Otplatnom planu*).

U Prijedlogu plana Proračuna Općine Dugopolje za 2023. godinu primjenjeno je programsko planiranje poštivajući funkcijsku i ekonomsku klasifikaciju, te izvore financiranja.

U nastavku daje prikaz rashoda prema ekonomskoj klasifikaciji odnosno prema osnovnim skupinama rashoda i izdataka kroz razdoblje 2023. - 2025. godine.

Tablica br 1.: *Prikaz planiranih rashoda i izdataka za razdoblje 2023. – 2025. prema osnovnim vrstama*

Rashodi	Plan 2023.
Rashodi poslovanja	4.056.055,92
Rashodi za zaposlene	513.685,04
Materijalni rashodi	1.439.106,58
Financijski rashodi	353.772,64
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	472.758,64
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	418.740,46
Ostali rashodi	857.992,56
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.789.479,20
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	680.602,55
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.108.876,65
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	525.316,88
Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	525.316,88

Izvor: JUO Općine Dugopolje

3.2. Plan rashoda i izdataka po skupinama rashoda

U nastavku daje se pojašnjenje predloženog plana rashoda i izdataka proračuna za razdoblje 2023. - 2025. godinu po skupinama rashoda.

3.2.1. Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja planiraju se u 2023. godini u iznosu od 4.056.055,92 EUR. Rashodi poslovanja obuhvaćaju rashode za zaposlene, materijalne i financijske rashode, rashode

za subvencije, pomoći, naknade i ostale rashode. U nastavku slijedi detaljniji prikaz pojedinih skupina rashoda unutar rashoda poslovanja.

3.2.1.1. Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene planiraju se u iznosu 513.685,04 EUR a odnose se na rashode za zaposlene u Jedinstvenom upravnom odjelu, plaće načelnika odnosno izvršne vlasti te plaće proračunskih korisnika. Rashodi za zaposlene obuhvaćaju bruto plaće, doprinose na plaće i ostale rashode za zaposlene.

3.2.1.2. Materijalni rashodi

Materijalni rashodi planiraju se u 2023. godini u iznosu 1.439.106,58 EUR, a odnose se na rashode za izvršavanje programskih aktivnosti i redovno poslovanje općinske uprave. U strukturi materijalnih rashoda najveći je udjel rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanje koje su u planu za 2023. godinu planirane u iznosu od 489.549,19 EUR, odnosno 34,01 % materijalnih rashoda. Rashodi za usluge odnose se na održavanje zelenih površina, nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, kanalske mreže, održavanje groblja i slično.

3.2.1.3. Financijski rashodi

Financijski rashodi se planiraju u iznosu 353.772,64 EUR u planu proračuna Općine Dugopolje za 2023. godinu. Unutar financijskih rashoda planiraju se rashodi za kamte, rashodi za bankarske usluge i usluge platnog prometa.

3.2.1.4. Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Navedeni rashodi planirani su u iznosu od 472.758,64 EUR, a odnose se na financiranje i prijenos sredstava proračunskim korisnicima istog proračuna.

3.2.1.5. Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade planiraju se u iznosu 418.740,46 EUR u planu Proračuna Općine Dugopolje za 2023. godinu. Naknade građanima i kućanstvima odnose se najvećim dijelom na naknade unutar Socijalnog programa Općine Dugopolje.

Planom proračuna također su predviđene jednokratne pomoći za korisnike težeg imovinskog stanja. Jednokratne pomoći mogu ostvariti korisnici temeljem zamolbe (samca ili obitelji), u slučaju da zbog iznimno teških trenutačnih okolnosti (teške bolesti, kupnje ortopedskih pomagala, elementarne nepogode ili druge nevolje) korisnik nije u

mogućnosti zadovoljiti osnovne životne potrebe. Unutar ove skupine rashoda nalaze se i izdaci vezani za novčane donacije za novorođenu djecu i sklapanje braka.

3.2.1.6. Ostali rashodi

U planu Proračuna Općine Dugopolje za 2023. godinu ostali rashodi planiraju se u iznosu od 857.992,56 EUR. Odnose se na tekuće donacije, kapitalne donacije, kazne penale i naknade štete, izvanredne rashode i kapitalne pomoći. Najveći udio u ostalim rashodima planira se na tekuće donacije u iznosu od 743.141,54 EUR.

3.2.2. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planiraju se u Planu Proračuna Općine Dugopolje za 2023. godinu u iznosu od 2.789.479,20 EUR. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine obuhvaćaju rashode za nabavu neproizvedene i proizvedene dugotrajne imovine i rashode za dodatna ulaganja na građevinskim objektima. Na Slici 1. prikaz je pojedinih skupina rashoda unutar rashoda za nabavu nefinancijske imovine.

Slika 11. Shematski prikaz rashoda za nabavu nefinancijske imovine

3.2.3. Izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova

Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita planirani su u iznosu od 525.316,88 EUR, a odnose se na otplatu kredita sukladno Ugovor o dugoročnom kreditu za refinanciranje dugoročnog kredita u Addiko bank d.d., s rokom vraćanja 60 mjeseci, te Ugovoru o dugoročnom kreditu za financiranje projekta izgradnje dječjeg vrtića u Dugopolju.

¹ Izvor: JUO Općine Dugopolje

3.3. Rashodi i izdaci proračuna po organizacijskoj klasifikaciji

Razdjel je, sukladno *Pravilniku o proračunskim klasifikacijama*, organizacijska razina utvrđena za potrebe planiranja i izvršavanja proračuna, a sastoji se od jedne ili više glava.

Status razdjela državnog proračuna dodjeljuje se ministarstvima i onim proračunskim korisnicima državnog proračuna koji su izravno odgovorni Hrvatskom saboru ili predsjedniku Republike Hrvatske dok se status razdjela proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može dodijeliti izvršnom tijelu, predstavničkom tijelu i upravnim tijelima.

Sukladno gore citiranom Pravilniku, Proračun Općine Dugopolje ima dva razdjela, i to razdjel 001 Predstavničko tijelo i razdjel 002 Jedinstveni upravni odjel i općinski načelnik.

Glava je organizacijska razina utvrđena za potrebe planiranja i izvršavanja proračuna. Treba naglasiti da status razdjela i glave dodjeljuje Ministarstvo financija odnosno upravno tijelo za financije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sukladno gore citiranom Pravilniku Proračun Općine Dugopolje strukturiran je i s četiri glave, od čega su dvije proračunski korisnici.

U nastavku daje se tabelarni i grafički prikaz sredstava raspoređenih po organizacijskoj klasifikaciji u razdoblju 2023. - 2025. godine, definiran kroz 18 programa. (Slika 2.)

Slika 2. Definirani programi Općine Dugopolje²

3.3.1. Program 1000 Djelatnost predstavničkih tijela

Navedenim programom osiguravaju se sredstva za rad općinskog vijeća u iznosu od 54.575,62 EUR. Program se dijeli na 4 aktivnosti prikazane na Slici 3.

² Izvor: JUO Općine Dugopolje

Slika 3. Djelatnost predstavničkih tijela³

3.3.2. Program 2000 Javna uprava i administracija

Programom javne uprave i administracije planirana su sredstva u iznosu od 1.727.565,86 EUR. Planirane su za financiranje redovne aktivnosti i efikasno pružanje usluga građanstvu. Aktivnosti zahvaćene navedenim programom prikazane su na Slici 4.(naredna stranica).

Slika 4. Javna uprava i administracija⁴

³ Izvor: JUO Općine Dugopolje

3.3.3. Program 2001 Upravljanje imovinom

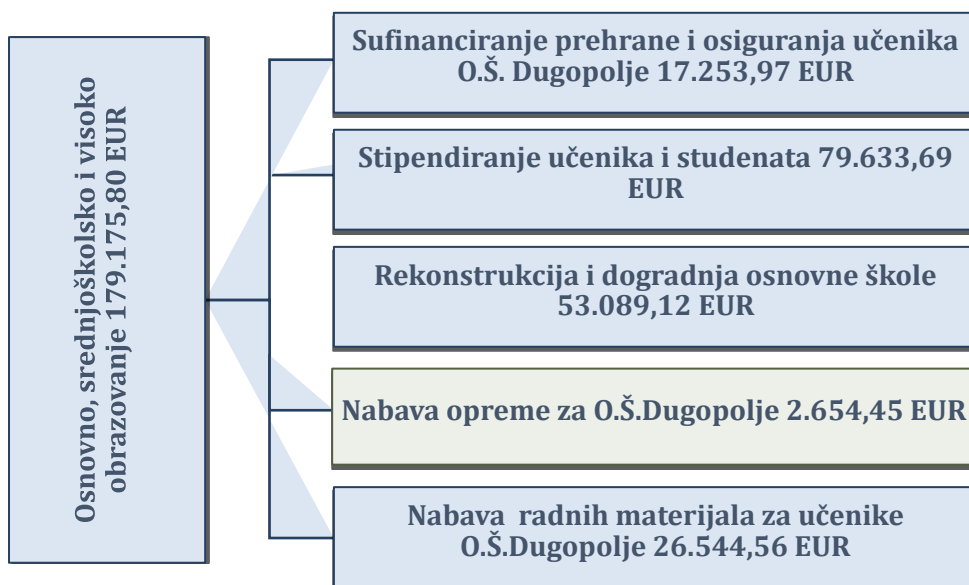
Upravljanje i raspolaganje općinskom imovinom, odnosno ulaganje u dugoročnu održivost imovine financira se kroz program Upravljanje imovinom. Ovim programom, u 2023. godini, planiraju se sredstva u iznosu od 670.913,78 EUR, i to u najvećem dijelu na provedbu kapitalnog projekta K200101 Otkup zemljišta u iznosu od 629.106,11 EUR.

3.3.4. Program 2002 Predškolski odgoj

Program je usmjeren na stvaranje uvjeta za obavljanje predškolske djelatnosti radi zadovoljavanja potreba građana općine Dugopolje za predškolskim odgojem djece. Cilj programa je uključivanje što većeg broja djece u organizirane primarne i dodatne programe dječjeg vrtića, čime se iskazuje društvena briga o djeci, te kvalitetno provođenje programa njege, odgoja i naobrazbe djece predškolskog uzrasta. Za ostvarenje ovog programa planirana su sredstva u iznosu od 1.148.715,90 EUR, a odnose se u najvećem dijelu za aktivnost financiranja predškolskog odgoja u iznosu od 418.076,84 EUR i dogradnje starog dječjeg vrtića u iznosu od 714.712,32 EUR.

3.3.5. Program 2003 Osnovno, srednjoškolsko i visoko obrazovanje

Temeljni cilj Programa osnovno, srednjoškolsko i visoko obrazovanje je unapređenje životnih standarda mladih na području općine putem svih područja obrazovanja. Aktivnosti financirane ovim programom prikazane su na Slici 5.

Slika 5. Osnovno, srednjoškolsko i visoko obrazovanje⁵

⁴ Izvor: JUO Općine Dugopolje

⁵ Izvor: JUO Općine Dugopolje

3.3.6. Program 2004 Promicanje kulture

Programom se utvrđuju aktivnosti, poslovi, djelatnosti, akcije i manifestacije u kulturi od značaja za općinu Dugopolje kao i njegovu promociju na svim razinama suradnje te za redovnu djelatnost Narodne knjižnice Dugopolje. Posebice se podržava i potiče kulturno-umjetničko stvaralaštvo, programi ustanova kulture, te akcije i manifestacije koje doprinose promicanju kulture. Osnovni cilj programa je unapređenje kvalitete života građana te osiguranje financijskih sredstava za djelovanje udruga u kulturi. Planirani iznos koji će se utrošiti na aktivnosti ovog programa u 2023. godini iznosi 168.867,37 EUR.

3.3.7. Program 2005 Razvoj civilnog društva

Program razvoja civilnog društva ostvaruje se kroz aktivnost financiranja javnih potreba u ostalim programima civilnog društva u iznosu od 69.015,86 EUR.

3.3.8. Program 2006 Razvoj sporta i rekreacije

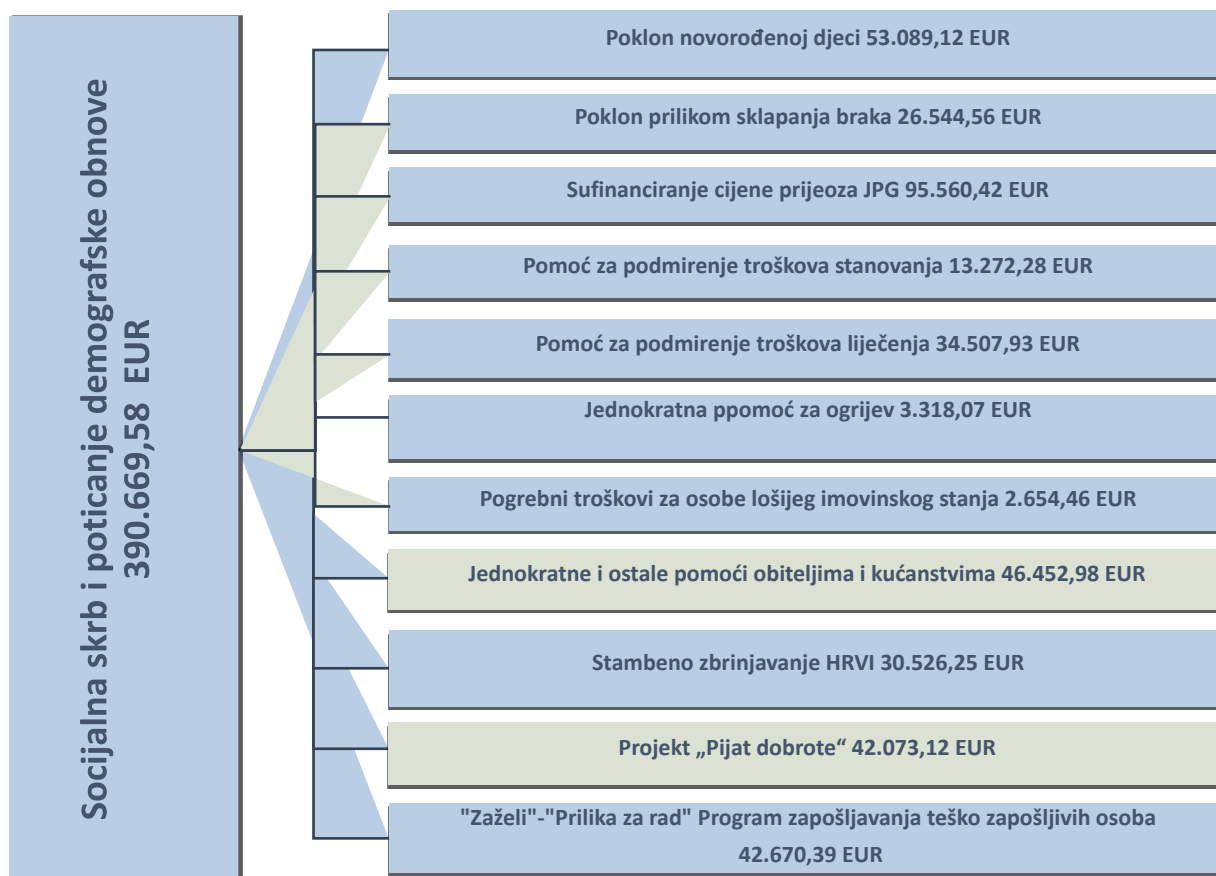
Programom javnih potreba u sportu osiguravaju se financijska sredstva za financiranje sportskih udruga općine Dugopolje. Osnovni cilj programa je stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva na području općine, odnosno poboljšanje razine kvalitete sporta, posebno onog dijela koji će pridonijeti promidžbi općine Dugopolje na razini RH i na međunarodnom planu, kao i uključivanje što većeg broja djece i mladeži u šport. Aktivnosti financirane ovim programom su financiranje javnih potreba u sportu kao i sufinanciranje troškova školske. Planirana sredstva ovim programom iznose 394.186,74 EUR.

3.3.9. Program 2007 Socijalna skrb i poticanje demografske obnove

Program socijalne skrbi provodi se radi osiguranja socijalne pomoći za socijalno najugroženije i najranjivije skupine građana općine Dugopolje.

Radi se o građanima koji ostvaruju pravo na pomoć prema kriterijima utvrđenima Odlukom o socijalnoj skrbi („Službeni vjesnik Općine Dugopolje“ 10/17, 4/20 i 4/21). Program podrazumijeva pružanje pomoći za podmirenje troškova stanovanja, pomoć za nabavu ogrijeva, pomoć za opremu, odnosno stvaranje jednakih životnih uvjeta stanovnicima općine Dugopolje na svim njegovim područjima.

Cilj programa je unapređenje kvalitete života, odnosno osnovnih životnih potreba stanovništva koje se radi raznih životnih prilika (ili neprilika) našlo u potrebi. Aktivnosti financirane ovim programom prikazane su na Slici 6.

Slika 6. Program 2007 Socijalna skrb i poticanje demografske obnove

3.3.10. Program 2008 Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja te Program 2009 Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja

Cilj ovih programa je unaprijediti životni standard građana na području općine kroz osiguranje sigurnih uvjeta života, te prevenciju zdravlja. Aktivnosti koje se financiraju vezane su za financiranje Dobrovoljnog vatrogasnog društva, Hrvatske gorske službe spašavanja, Crvenog križa te za financiranje sustava civilne zaštite, deratizacije i dezinfekcije i zbrinjavanja uginulih životinja. Sredstva osigurana u proračunu 2023. godine za financiranje Programa 2008 iznose 211.692,87 EUR, gdje se najveći udio odnosi na financiranje redovne djelatnosti Dobrovoljnog vatrogasnog društva Dugopolje (197.756,98 EUR), dok sredstva za financiranje Programa 2009 planirana su u iznosu od 69.015,79 EUR.

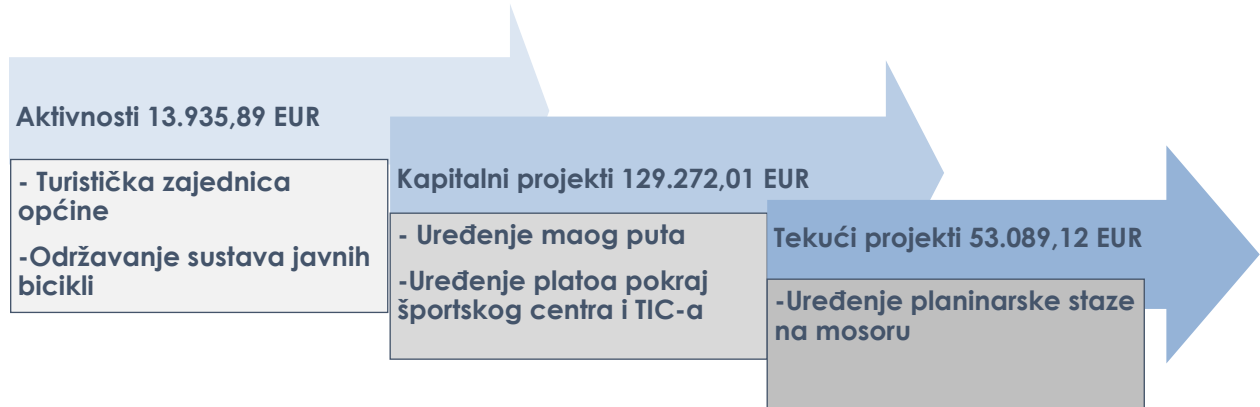
3.3.11. Program 2010 Jačanje gospodarstva i poljoprivrede

Program za cilj ima jačanje rasta i razvoja, konkurentnosti i poboljšanja kvalitete života u Općini Dugopolje kao ruralnog područja, te postizanje raznolikosti cjelokupnog gospodarstva na području općine. Ovim programom osigurana su sredstva u iznosu od 236.020,99 EUR za financiranje aktivnosti naknada šteta i financiranje kapitalnih projekata kao što su uređenje i izgradnja komunalne infrastrukture poslovnih zona te za financiranje redovnog rada proračunskog korisnika. Najveći udio u financiranju ovog

programa izgradnje ima uređenje i izgradnja poslovne zone Podi u iznosu od 85.871,66 EUR.

3.3.12. Program 2011 Poticanje razvoja turizma

Poticanje razvoja turizma za cilj ima jačanje turizma kao mogućeg pokretača ukupnog razvoja gospodarstva općine, stvaranje cjelogodišnje turističke ponude te razvoj i unapređenje posebnih oblika turizma, koristeći prirodne i kulturne resurse na principima održivosti. Programom su sufinancirane aktivnosti i projekti u ukupnom iznosu od 196.297,02 EUR (Slika 7).

Slika 7. Program poticanja turizma⁶

3.3.13. Program 2012 Zaštita okoliša

Cilj programa zaštite okoliša je razvijanje infrastrukture i javnih usluga u području gospodarenja komunalnim otpadom, u cilju uravnoteženog i održivog razvoja Hrvatske. Za financiranje programa u 2023. godini planirano je 127.413,72 EUR, čim se planira provesti aktivnosti odvoza krupnog otpada, naknade za odlagališta, sakupljanje otpada te troškovi upravljanja reciklažnim dvorištem.

3.3.14. Program 2013 Razvoj i sigurnost prometa

Razvoj i sigurnost prometa ima za cilj ostvariti bolju povezanost prostora unutar općine te brže i učinkovitije integriranje cestovne mreže s ostalim pravcima unutar županije. Na Slici 8.⁷ prikazane su aktivnosti i kapitalni projekti planirani ovim programom u ukupnom iznosu 695.202,07 EUR.

⁶ Izvor: JUO Općine Dugopolje

⁷ Izvor: Jedinostveni upravni odjel

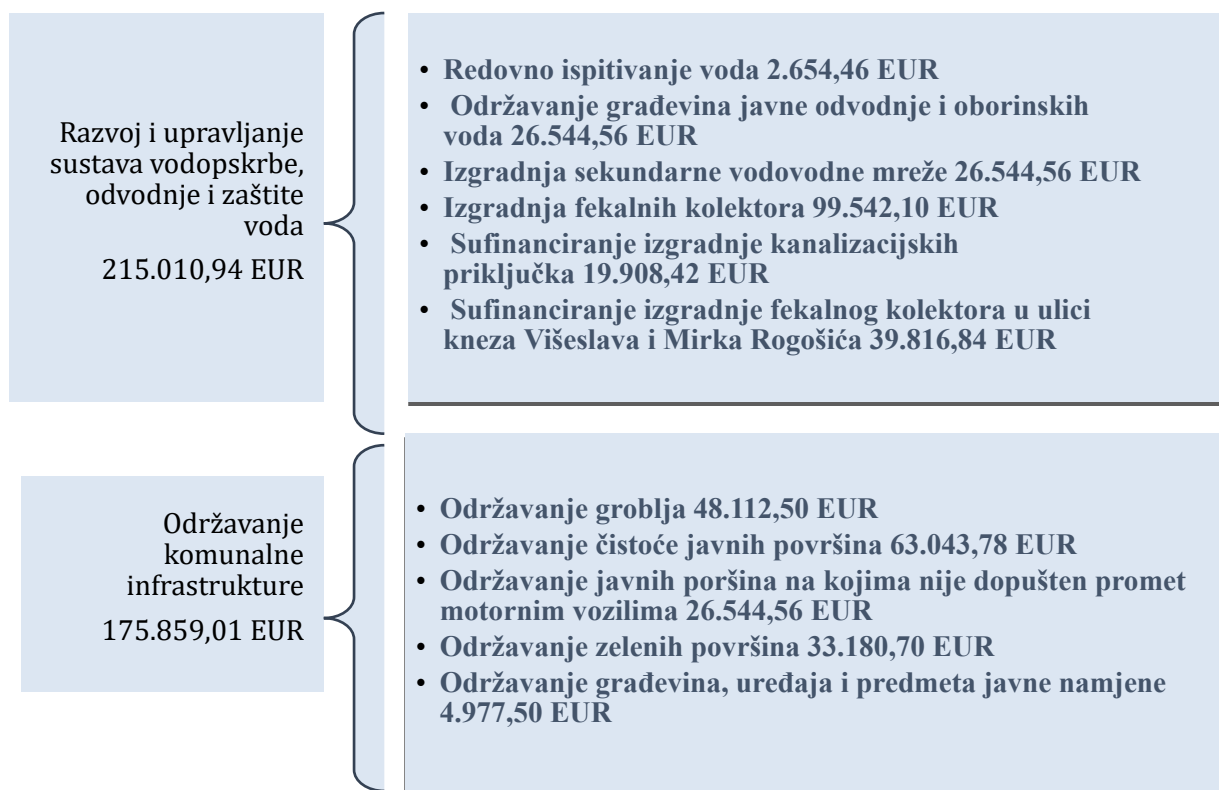
Aktivnosti
<ul style="list-style-type: none"> • održavanje sustava javne rasvjete 138.031,72 EUR • održavanje nerazvrstanih cesta 132.722,81 EUR • Izvanredno održavanje nerazvrstanih cesta 86.269,83 EUR
Kapitalni projekti
<ul style="list-style-type: none"> • izgradnja objekata javne rasvjete 54.150,91 EUR • rekonstrukcija Stepinčeve ulice i Ulice 114. brigade 138.164,44 EUR • priključci nerazvrstanih cesta na ŽC-6145 38.224,17 EUR • Izgradnja Ulice don Š. Vukovića 13.272,28 • Izgradnja Dugopoljeske ulice 19.908,42 EUR • Uređenje i proširenje puta do odmorišta Plitača 61.185,21 EUR
Tekući projekti
<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje zelenih površina uz ceste 13.272,28 EUR

Slika 8. Program 2013 Razvoj sigurnosti i prometa

3.3.15. Program 2014 Razvoj i upravljanje sustava vodoopskrbe, odvodnje i zaštite voda, te Program 2015 Održavanje komunalne infrastrukture

Održavanje objekata i uređenja komunalne infrastrukture temelji se na Zakonu o komunalnom gospodarstvu (NN 68/18, 110/18 i 32/20). Program obuhvaća aktivnosti tekućeg održavanja odvodnja atmosferskih voda, održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina, održavanje javnih površina, javne rasvjete, i groblja. Opći cilj programa je usmjeren ka stvaranju pretpostavki za razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva. Na slici 9.⁸ prikana su planirana sredstva navedenih Programa. (naredna stranica).

⁸ Izvor: Jedinostveni upravni odjel

Slika 9. Razvoj i upravljanje sustava vodoopskrbe, odvodnje i zaštite voda, te Održavanje komunalne infrastrukture

Poseban cilj provođenja planiranih aktivnosti u sklopu projekta je održavanje funkcionalnosti postojeće komunalne infrastrukture kroz redovno održavanje, hitne intervencije ili pojačano održavanje.

3.3.16. Program 2016 Prostorno uređenje i unapređenje stanovanja

Osnovni cilj programa je racionalno koristiti prirodne potencijale i razvijati stvorene strukture na način održivog razvoja, odnosno razvoja usklađenog s mogućnostima, ograničenjima i obvezama zaštite prostora. Samo upravljanje i kreiranja gospodarskog razvoja usmjereno je prema gospodarskom, tehnološkom i ekološki optimalnom iskorištavanju ukupnih raspoloživih prirodnih i kadrovskih potencijala s ciljem poboljšanja standarda življenja. Sukladno tome, projekti planirani programom u 2023. godini financirati će se u iznosu od 640.653,01 EUR, a odnose se na uređenje središta Dugopolja, na izradu prostorno-planske dokumentacije, geodetskih izmjera, na izgradnju, uređenje i opremanje parkovnih površina, uređenje i izgradnje komunalne infrastrukture u stambenim zonama, izgradnja zelene tržnice, uspostave širokopojasnog interneta te izradu projektne dokumentacije za EU projekte. Najveći udio rashoda u ovom programu odnosi se na izgradnju zelene tržnice (94.896,81) EUR) te izgradnja, uređenje i opremanje dječijih igrališta (139.385,95 EUR).

3.4. Rashodi i izdaci po funkcijskoj klasifikaciji

Funkcijska klasifikacija je jedna od šest klasifikacija proračuna propisanih Zakonom o proračunu i Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama. Brojčane oznake i nazivi funkcijske klasifikacije preuzeti su iz međunarodne klasifikacije funkcija države (COFOG) Ujedinjenih naroda – Klasifikacija rashoda u skladu s namjenom. Koristi se već kod izrade plana proračuna na način da se svakom projektu odnosno aktivnosti (kao najnižim kategorijama programske klasifikacije) u planu proračuna dodjeli funkcija odnosno funkcijska oznaka i time jasno odredi namjena rashoda koje sadrži. U Tablici 2 prikazani su rashodi i izdatci po funkcijskoj klasifikaciji.

Tablica 2. Prikaz rashoda i izdataka po funkcijskoj klasifikaciji

VRSTA PRIHODA / PRIMITAKA	2023
UKUPNO PRIHODI / PRIMICI	
UKUPNO RASHODI / IZDACI	6.804.920,00
FUNKCIJSKA KLASIFIKACIJA 01 Opće javne usluge	1.927.740,00
FUNKCIJSKA KLASIFIKACIJA 03 Javni red i sigurnost	211.693,00
FUNKCIJSKA KLASIFIKACIJA 04 Ekonomski poslovi	249.291,00
FUNKCIJSKA KLASIFIKACIJA 05 Zaštita okoliša	315.880,00
FUNKCIJSKA KLASIFIKACIJA 06 Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	1.680.669,00
FUNKCIJSKA KLASIFIKACIJA 07 Zdravstvo	69.016,00
FUNKCIJSKA KLASIFIKACIJA 08 Rekreacija, kultura i religija	632.069,00
FUNKCIJSKA KLASIFIKACIJA 09 Obrazovanje	1.327.893,00
FUNKCIJSKA KLASIFIKACIJA 10 Socijalna zaštita	390.669,00

Izvor: Jedinostveni upravni odjel

3.5. Rashodi i izdaci proračuna po izvorima financiranja

Uz ekonomsku, programsku, funkcijsku i organizacijsku klasifikaciju, klasifikacija po izvorima financiranja uvedena je u sustav državnog proračuna, ali i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kako bi se osiguralo praćenje korištenja sredstava dobivenih temeljem naplate različitih prihoda. Za svaki prihod određeno je uz koji se izvor financiranja veže, a rashodi se izvršavaju u skladu s utvrđenim planom i ostvarenjem prihoda iz kojih se financiraju.

Tablica 3. Prikaz prihoda po izvorima financiranja

VRSTA PRIHODA / PRIMITAKA	2023
UKUPNO PRIHODI / PRIMICI	7.330.238,82
Izvor 1.1. OPĆI PRIHODI I PRIMICI	986.522,24
Izvor 3.2. VLASTITI PRIHODI-PK	1.000,00
Izvor 4.1. PRIHODI OD NAKNADE ZA ZADRŽAVANJE NEZAKON. IZGRAĐENE ZGRADE	2.654,46
Izvor 4.2. PRIHODI OD SPOMENIČKE RENTE	37.427,83
Izvor 4.4. PRIHODI ZA POSEBNE NAMJENE-PK	4.300,00
Izvor 4.5. PRIHODI OD KOMUNALNIH DOPRINOSA	888.048,30
Izvor 4.6. PRIHODI OD KOMUNALNE NAKNADE	2.172.672,34

Izvor 4.7. PRIHODI OD BORAVIŠNE PRISTOJBE	1,327,23
Izvor 4.8. PRIHODI OD NAPLATE VODNOG DOPRINOSA I VODNE NAKNADE	80.297,30
Izvor 5.2. POMOĆI	474.351,32
Izvor 5.3. POMOĆI TEMELJEM PRIJENOSA EU SREDSTAVA	1.296.502,76
Izvor 5.4. POMOĆI TEMELJEM PRIJENOSA EU SREDSTAVA-PK	90.689,51
Izvor 5.5. POMOĆI - PK	398,17
Izvor 7.1. PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	1.294.047,36
Izvor: Jedinствени upravni odjel	

Zakonom o proračunu daje se fleksibilnost u izvršavanju rashoda i izdataka koji se financiraju iz izvora: prihodi za posebne namjene, pomoći i donacije, na način da se propisuje mogućnost njihova izvršavanja u iznosima većim od planiranih, a ograničenje se postavlja na razinu ostvarenja prihoda.